

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt - kr.
Félévre 5 -
Negyedévre 2 - 50
Egy hónapra 1 -

Egyes szám ára 4 kr.

Feladós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasabos oldal sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzet
hirdetéseket alk. szerint jutányos áron vesztelnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr.

A ki a Debreczen-re 1896. január elsejétől új előfizetőül már most jelentkezik, f. évi decz. havában ingyen kapja lapunkat.

Keleti kérdés.

Debreczen, nov. 23.

(R. A.) Európa figyelme megint Törökország felé fordult, honnan a belső forrongások híre érkezik.

A sajtó is napirenden tartja ezt a függő kérdést, melynek megoldását kíváncsian várja az egész világ.

A közösen eljáró nagyhatalmak nem akarnak, nem mernek belenyulni a darázsészekbe, mert félő, hogy egy elhibázott diplomáciai lépéssel nem csak egész Keletet hozzák forrongásba, hanem megcsinálják azt a nagy világháborút, melynek sorsa nem csak Keletre, hanem egész Európára nézve döntő befolyással lenne.

A század végnek pedig szüksége van nagyon a tartós békére, mely úgy az egyes nemzetek, mint az emberiség haladását, vagyis e század nagy alkotásait lesz betetőzendő.

Az európai diplomácia meg van győződve arról, hogy az évről-évre fenyegető világháborút semleges területen fogják megvívni a nagyhatalmak, ez a semleges terület pedig nem lehet más, mint Törökország, melyet úgy lehet, hogy éppen ez okból tettek a nagyhatalmakra nézve semleges területté. Az is lehetséges, vagy talán valószínű is, hogy a keleti kérdést azért tette függő kérdéssé a berlini kongresszus, hogy legyen valami, a min alkalomadtán össze lehessen veszni.

Ez az alkalom ugyan a lehető legkedvezőtlenebb most, bárha az európai nagyhatalmakat az esetleges világháború nem találná készületlenül, mégis nagy visszaesést jelentene úgy a nemzetekre, mint az emberiségre nézve, mert a haladás útján egy félszázaddal vetné vissza Európát.

Reánk, magyarokra nézve kétszeresen káros volna az esetleges világháború, mert első sorban sokat vesztenénk azzal, ha Törökországot, mely iránt pedig nagy hálával viseltetünk, még jobban meggyengítenék, bárha az örmények önállósági törekvésével, mint szabadságszerető és szintén önállóságra törekvő nemzet, rokonszenvezünk; másod sorban pedig jogosan tarthatunk állami életünk megbontásától, mivel a világháborút nem csak a küllelenséggel, hanem a saját testvéreinkkel, a separatisticus törekvések-

től áthatott szlávsággal is meg kellene küzdenünk.

Ezen és más fontos szempontok vezérelték a függetlenségi pártnak egyik oszlopos tagját, Helfy Ignácot, mikor a képviselőház tegnapi ülésén kérdést intézett a keleti kérdés ügyében a kormányelnökhöz.

Helfy Ignác hazafias kötelességét teljesítette, mikor ezt tette, mivel e kérdés megoldására kíváncsi az egész nemzet, melynek nagyon sok köze van, mint aktív faktornak nem csak beleszólani, hanem erélyesen intézkedni is a megoldásban.

A miniszterelnök felelt is, de a válasz nem volt kielégítő, hanem botrányos. Tulajdonképpen nem is volt az válasznak tekinthető, mert hát a kérdésre egyáltalában nem is felelt.

Egy darabka papirosról, mely bizonyára a külügyminiszterium válaszátképezte, olvasott ugyan fel olyas valmit, melyet a lapok már hetekkel azelőtt megírtak, t. i. a nagyhatalmak közösen fogják eldönteni a vajdó keleti kérdést. Kijelentette, hogy a külügyminiszterium megtette a szükséges lépéseket a közös érdekek megővésére, s végül hozzá tette nagy furfangosan, hogy bővebb felvilágosítást nem adhat.

A szolgálalkü többség, a tényérnyaló had, mi sem természetesebb, mint hogy tudomásul vette ezt a szégyenletes választ, mely még a kiegyezés mértékével mérve is sérelmes a magyar nemzetre nézve.

Még a 67-iki kiegyezés sem mondott le arról, hogy a monarchia külpolitikájába be ne folyhassunk, mert hiszen az utolsó 25 év története is tanúságot tesz arról, hogy a magyar miniszterelnökök minden alkalommal aktív szerepet vittek a monarchia külpolitikájában, s ha annak határozott irányt nem is szabtak, de mindenesetre befolyásolták azt.

Tudjuk jól, hiszen még emlékeztünkben van, hogy Andrássy Gyula milyen befolyást gyakorolt külpolitikánkra, sőt mi több, vezérszerepet vitt a berlini kongresszuson is, hol pedig tudvalevőleg éppen a most már annyira elfajult keleti kérdést teremtették meg tulajdonképpen, illetve annak megoldását függőben hagyták.

Hogy Andrássy mért nem szerzett előnyt a magyar érdekeknek, az kizárólag az ő büne.

Későbbi utódai Andrássynak a miniszterelnöki székben szintén befolytak többé-kevésbé a külpolitikába.

Most azonban látjuk, hogy hova sülyedt a magyar miniszterelnök tekinté-

lye, hova sülyesztette az erélytelenség, a sunyi meghunyászkodás.

Bánffy nem szégyenlette kijelenteni hogy több felvilágosítást nem adhat

De hát miért nem?

Ugy tudjuk, hogy ez nyílt kérdés, melynél nincs szükség a titkolódzásra

Vagy Bánffy nem tudott többet, vagyis inkább még annyit se, mint az újságok?

Ugy van. A közös külügyminiszter bizonyára nem akarta az orrára kötni Bánffy urnak azt, hogy tulajdonképpen hát milyen álláspontot foglalt el a monarchia a keleti forrongással szemben.

És Bánffy, a nagy kutisszahős, kit a kormány fizetett szócsövei úgy tüntettek fel, mintha Kálnoky az Agliárdi-féle doglogból kifolyólag ő buktatta volna meg, elfogadta Goluchowszky válaszát.

A szégyen megtörtént, de vajjon az a kérdés, hogy, ha a többség tudomásul vette is az el nem választást, tudomásul veszi-e, vagy veheti-e azt a nemzet?

Nem.

Nekünk jogunk van ahhoz, hogy megtudjuk azt, mint állanak a közös ügyek, mert hiszen névleg ha tényleg nem is, a közös külügy a miénk is, éppen úgy, mint Ausztriáé.

Joguuk van követelni az érdemleges választ a miniszterelnöktől, kinek viszont az ugynevezett külügyminiszter tartozik referálni a külpolitikai helyzetről.

Ebben mutatkozik talán az a sokszor emlegetett tulsuly?

Ez határozott visszaesés, mert hiszen ez visszafejlesztése a 67-es alapnak is!

Ide juttatta hazánkat a gyámoltalan Bánffy-kormány s a sunyi furfangon alapuló kortes politika, s ha még néhány évig így tartana, úgy a kiegyezési alap, melyet a szabadelvűpárt magáénak vall, visszajuttatna bennünket a Bach-Schmerling korszakba.

Ez a tény eléggé jellemzően illusztrálja a huszonnolcz esztendei haladást!

Meg kell szabadítani ettől az erélytelen embertől az országot, ki nemcsak magát, hanem a magyar miniszterelnöki méltóságot is ennyire lealacsonyította, mert utóvégre is tartozunk ezzel nemcsak a világnak, hanem önmagunknak is, mert az ilyen megalázó helyzet Ausztriával szemben el nem tűrhető nagy nemzeti multunknál fogva.

De nemcsak a multnak tartozunk ezzel, hanem a — jövőnknek is!

A képviselőház malülése. Ma kerül tárgyalás alá a Házhoz intézett kérvények sorjegyzeke. Ezeknek a tárgyalása igénybe vette a mai napot. A vidéki városok új házainak adómentessége tárgyában Kaposffy Jenő, a betegápolási költségek állami viselésénél Kun Miklós, Somogyvármegye kérvényével a mezőgazdaság érdekeinek támogatása tárgyában Szalay Károly, Szilaha István, Polónyi Géza, a 25. paragrafus megváltoztatásánál és a közös miniszterek törvénytelen címzésével Ugron Gábor a megyei tisztviselők fizetésének rendezése ügyében Holló Lajos, s végül a népoktatás átalomítása ügyében Polónyi Géza fognak felszólalni. Minden kérdésnél behatóbb vita indult meg s különösen több érdekes felozóllalás történt. — A szabadelvű pártot egészen meglepte az ellenzékiek eme szokatlanul heves támadása, s Bannffy allitólág már le is mondott arról a reményről, hogy a költségvetés általános tárgyalását a jövő héten is befejezhesse. A tegnapi ülés azt mutatja, hogy a vita nem erjed, hanem méginkább magára vonja az egész ország figyelmét. A függetlenségi pártot egész felvillanyozták az utóbbi napok eseményei, s eszközbe sines, hogy a vitától visszavonuljanak.

Községek és a vagyontalan betegek. A belügyminiszter 93756 sz. a. körrendeletet intézett valamennyi megyei törvényhatósághoz, melylyel az 1875. III. t. cz. 7 §-ának abbéli rendelkezésére támaszkodva, hogy a községek a vagyontalan betegek ápolási költségeinek fedezésére sem a törvényhatóság, sem az állam segélyét igénybe nem vehetik, 1896 január hó 1-étől megszünteti a szegényeknek a belügyi tárca terhére, gyógyszerrel leendő ellátását és azt ugyane naptól kezdve a községek köteletségévé teszi. A belügyminiszter e rendelkezések indító okát bajos megérteni. A törvényre hivatkozással igaz van. Az idézett törvényezikk tényleg ugy rendelkezik, mint azt a belügyminiszter ur most

idézi. De hát 1875 óta teljes husz év mult el és e hosszú idő alatt soha senkinek sem jutott e-zébe a törvénynek ily szigoruan és a méltányosság teljes félretételével érvényt szerezni. A hol a községek elbirták ezt a terhet viselni, megtették mostanáig is, a hol nem bírták, ott az állam, illetve a belügyi tárca terhévé lett. A községek az eddigi terheket sem győzték, még kevésbé győzhetik ezentúl, a mikor a régi terhekhez újak járultak. É a rendelet a humanizmus kérdését is érinti mert félt, hogy az a község, mely a belügyminiszter rendelete daczára sem bírja a terhet viselni, az előlegezésnek megtérítését pedig nem remélheti, még kevésbé lelkiismeretesen fogja az egészségügy érdekeit istápolni, mint azt eddig tette. Ez nem csupán pénzügyi: ez társadalmi kérdés is.

KÜLFÖLD.

Törökország sebei. Tegnap a Yildiz kioszkban a szultán elnöklése alatt a minisztanács ülést tartott, melyen a nagy hatalmak jegyzékeire adandó választ tárgyalták. A minisztanács elhatározta, hogy a déli hadtesteket kivonja Palesztinából s Kis-Ázsiában egyesíti az északival, mellyel az együttműködjük azon esetre, ha Oroszország, az örmény-kérdésbe nem diplomáciai uton ártaná bele magát. Az örményforrongás különben, már nagyrészt lecsendesült, s csak az északi tartományok, melyek Oroszország szomszédságában vannak, lázonganak.

A mellék-utczák pocsolyái,

Debreczen, nov. 23.

Debreczen város mellék-utczáin igen bőrtartalmú földfeletti esatornák vonulnak végig, a melyeket állandóan és dusan táplálnak a kapualjakon kivezetett szennyelvek.

Ezek az utczák természetesen állandó a bűz mindenütt, de különösen kiállha-

atlan az olyan udvarok környékén, a hol az u. n. timárlé folydogál.

Ez azonban még csak a kisebbik baj, mert hiszen nem szolgálhatunk mindig eau de Colognet, s azokkal a drága illatokkal a bakteriumok sem mindig repülnek be az orunkba, hanem a nagyobb veszedelem abban rejlik, hogy a gyermekek nem riadnak vissza attól sem, hogy ezekben a pocsolyákba kezekkel is belekaparászzanak, a mi által a fertőző betegségek csiráit leghamarabb szervezőtkbe juttathatják. De haza szállíthatja azokat bárki a csizmája talpán is, csak egyszer menjen végig egy ilyen utcán.

Hogy pedig ezekben a folyókákban különféle rendű és rangu bakteriumok a legszebb egyetértésben tanyáznak és tenyésznek, az feltétlenül áll. Egyik háznál tifuszos beteg fekszik, a másiknál skarlátos, a harmadiknál torokbajos, mindegyik háztól jut egy-egy csapat fertőzőtt lé a közös folyókába, a mely szépen csörgedezve elszállítja a ragályt a huszadik házhoz is.

Van is beteg gyermek bőven s ezek nagyobbára csakugyan a mellék utczákon található, a mint azt pár nap óta mint összeírást teljesítő ügynök tapasztalom.

Vajjon nem lehetne-e ezen a szerencsétlen állapoton könnyű szerrel segíteni?

En azt hiszem: igen.

A »Természettudományi Közlöny«-ből olvastam pár évvel ezelőtt, hogy a párisi rendőrség betiltotta egy (a városon kívül eső) gyárnál a szennyelveknek nyílt csatornán való elvezetését.

Ebben a kellemetlen helyzetében a gyár igazgatósága nem tudta volna eltalálni: mitévő legyen? Mig végre kieszelték, hogy nyelők utat a furatnak. Meg is furatták s ezzel a kérdés a legpompásabban meg lön oldva.

Az a nyelő-kut semmiben sem különbözik a mi furott-kutjainkból. A gyárban naponkint elháríthatatlanul előálló száz meg száz hektoliter vizet egyszerűen belevezetik ebbe a

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Szibéria.

Szibériában hosszú tél van,
S utána nincsen kikelet,
Kihalt az élet!.. A raboknak
Halálnak réme intetet.

Enyészet van a pusztaságban
S talán az ég ki sem derül?...
Nem ér ide a régi jelszó —
Ágyuzengés Varsó felől.

Vagy tán nem is halál a tél itt,
Csak szunyadó, mély őserő,
A mely pihen bár ezredévig,
S a földből akkor tör elő?...

Ilyen a lengyel népszabadság,
Szunyad a szívek mélyiben,
S mint üstökös tűnik fel újra!
A harc után most még pihen...

Megtetesül-e a rab álma?
Lehet-e még egyszer szabad?...
Vagy tán a diadal után a
Szegény rab szíve meghasad?...

Rostkowski Arthur.

Őszi hangulat.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Irta: Gondy Károly.

IV.

(Exoticus életfolyás)

November 17-dike!

Nem azért tűzöm e napot vörös zászlóként e cikkem fokára, mintha megörö iteni lenne szándékom e napon lefolyt szabadelvű párt értekezle-e emléket. Koránt sem! Eleg abból a Röszel-Sprung. Lehet, hogy vízre-vezet...

A novemberben hulló csillagok, a meteoritek az Oroszlánból indulnak ki és ezért leonidáknak nevezetnek; a szabadelvű párt legfényesebb eszme-csillagai (Sz. Lőrincz könyve) miután csak a kis Bikából indulnak, minotaur idák-nak nevezhetjük.

Lehet, hogy az lesz a Herkulesük, ki nemrég Kassán a nemzeti párt tableaujában oly híven adta Canova Theseusát, a mennyiben a híres szobron a »végzetes bunkó« mindig a f-jtől egy bizonyos távolságban, tartózkodó helyzetben leledzik.

Ritka nap ez a kalendáriumban! Az állandó szép őszi idénynek ez volt aligha nem utolsó derült napja! A milyen esős volt az október, oly derült volt eddig a november.

Ősz barátom! Az örökös sirás a sirtás-aidő előtt néked; bizony rád fér az egy pár derült hét. Tizenhét derült nap majd nem egy végben, hej! nem a kritikus Falb eszéhez való!

Könny az'atott, elég puha a föld, hogy derült kedélyvel eltakaríthassad a nyár színe-hagyott díszleteit. Ne hordja a szél messze, a határon túl a mi már egyszer körünkben virult; ne zülödjön el a mi hervadó emlékün; maradjon közel a törzshöz az aláhullott falevél, mint a gyermek, ki álmában anyját öleli!

Borura derű! Volt régen te egy igaz magyar lapunk »Honderű« volt a czime. Ugyan miféle czimet adhatnánk annak a sok beföldön gyártott lapnak, mely »Márcz. 15-ike« óta mezejent?! Lesz-e több márcz. 15-ike?! Gyász-ünnepünk az ősz-é; dér ilik a honvéd zászlóra, kínai fehér gyász és nem fekete fátyol... Tul érett a mi honszerelmünk!

Nékem nem irányadó a kalendárium, sem a »Molnár és fia«, sem a kivilágítás: a repülő levelek bizonyítják, hogy az Ősz még nem bucsuzott el végkép. Oly napfényes napok járnak, mintha a tavasz hirdette volna magát. Amolyan színben tünt fel a fiatal ősz, mint a viruló özvegy aszony, ki a gyász ruhája mellé egy számlára bál ruhát is rendel, mert a gyászidőt nehéz nekie b-tartani.

Mily csodálatos is a gyászba burkolt fiatal özvegy, harmatos nyílt rózsza arczával, égre szegezett reménykedő tekintetével! Mint-ha tentába mártották volna, hogy vele irni lehessen, képzeletben szinte látjuk az egy bizonyosnak a kezét is, a mélyen mártott toll után nyujtva, hogy szívébe még mélyebbre irhassa, az új »örök« szót.

Az ősz nem is oly kaczer, mint a nyár

kutba s az nyeli minden fennakadás nélkül évek óta.

A dolog nyitja igen egyszerű. Ha én valamely kutból naponként ezer hektoliter vizet kimeríthetek, megfordítva ugyanannyit bele is tölthetek, mert ugyanazon ér, a mely a kimerített viz helyét folytonosan pótolni képes volt, a kutba töltött vizet is elvezetheti. Első esetben a kutba beáramlás, utóbbi esetben pedig a kiáramlás történik.

Én nem akarok minden udvarra effajta nyelőkutakat furatni, csak azt óhajtom, hogy egyszerű ásványkutak szolgáljanak erre a célra.

Rendelje el a városi hatóság hogy minden háztulajdonos ásson az udvarán egy kutat arra a célra, hogy abba mindennemű szennyes folyadék, még az eső viz is belefolyjon.

Ez a kut természetesen fedett lenne s csak a tulságos eliszapítás alkalmával kellene kikotortatni.

Ez ellen felhozhatnák azt, hogy talajfertőzés következik be; ámde addig míg a szintén kut módjára ásványos vizet az udvaron megtűretnek, ez ellenében fel nem hozható mert azokkal sokkal inkább megfertőztetik az al-talajt s ezzel az udvaron lavó mostani kutak vizét is, mint az általam javaslatba hozott nyelőkutak.

Ezeket a nyelőkutakat nem kellene mélyre ásni s költség kimelés szempontjából — ahol lehet — téglá helyett deszkával is ki lehetne bélelni.

Ajánlom ezt az eszmét megszívlelésre.

Simon István.

MILLENNIUM.

A konszultusok és a kiállítás. Gróf Goluchovszky Agenorkülügyminiszter, mint már megirtuk volt, körlevelet intézett a császári és királyi konszultusokhoz, — melyben a budapesti ezredéves kiállítás propagálása és a külföld általános érdeklődésének felkeltésére és ébrentartására szólította fel őket. Most a külügyminiszter arról értesíti Baró Bánffy Dezső miniszterelnököt, hogy a főkonzultok jelentései sorra érkeznek be, s min-

mely csak illatával elbódít és ablakunkon is betolakodik.

Tisztelet ősz barátom! néked nincsen is köteg számra a sok ajánló és illatos szerelmes levél, mint a mosolygó arcú Nyárnak: csupán homok, becsületlen arcod szól eléggé melletted, ebből olvassuk ki őszinte szavaid, érezzük igaz barátai jobboldat. Csak igaz barátod lehet, ki teged közelebből ösmerni. A szerelem előlegezett, a szeretet visszafizetett tőke.

A sok nyári rózsának nevéit, majdnem mind ösmernék. Az ösmertelen virág színe ha vonz is némileg, nevével épenséggel keveset törődünk. Van-e illata? az az első kérdésünk a jövővényhez; ha van, megnyerte rokonszen-vünket.

Ez a könnyelműség az ismeretségnél, a barátok megválasztásánál viz legfőbbször a jégre, mert az illat: — hízalgs.

A krumpliba morzsolt »Major Annától« egész forró kebel színű »Corday Saroltáig« mind szerves lelketlen hízalgs. Hja! ha Marat sejtette volna, hogy a cordialis ölelés kigyóval marat!

Nem szeretem az udvarló hölgyet. A nő mindég eladó csecsebecse, a férfi a komoly ve-vő maradjon. A nő sejtet kincseit napvilágra csalni, a nő szerelmét érleli: a férfi feladata. Ha nem akad szívének elég ügyes, bátor bányásza, szebb a bányavirág tiszta törésű csil-logása a mécs vilógónál lent a föld mélyében mint avatlan durva kezektől aknázza a nap-fényben eltörpülő elhomályosulnia. A nő türelme: szenvedése.

denünnen azt tudják, hogy testületek, kamarák és magánosok is mindenütt nagy érdeklődéssel és várakozással vannak Magyarország ezredéves ünnepe iránt, s így bizvást várható, hogy külső országból szokatlanul nagyszámmal fogják a budapesti kiállítást látogatni. A külföldi konszultusok majdnem mind, számos plakátot, prospektust, röpiratot és ismertető és leíró jelentéseket kérnek a kiállításról, a melyeknek kellő helyen való készítéséről gondoskodni fognak. Talán fölösleges felemlíteni, hogy Dániel D. nő miniszter utasítására a kért nyomtatványokat azonnal elküldötték az illető konszultusoknak. A legnagyobb érdeklődésről egyeb-ként a németországi, olaszországi és szerbiai jelentések szólnak.

Gyermekek a kiállításon. Az ezredéves kiállítás fölívása így s természetes törekvése is, hogy felöllejen mindent, a mi Magyarország ezereves multját és teljes jelenét tökéletesen fölírja. Hogy mindenki ott találjon mindent, a mi a multakat magyarázza, a jelen mutatja s a jövőre biztat és buzdít. S nem is fog onnan hiányozni semmi, a mi tudóst, kutatót, művészt, író, mesterembert, kereskedőt, földmivelőt, katonát, idevalót és kiállítót érdekelhet. S noha eddig még semmi-fele kiállítás se produkálta, egy kis házaga lett volna ennek a teljességnek, ha kimarad belőle a gyermek, a ki ha kijut az ország nagy ünnepe, a legtöbb impressziót kapja és örzi meg a csodaszámba menő látottakból. Három irányban kellett a gyermekekről gondoskodni, s ez minden tekintetben teljesen megtörtént. Először látnivalót kap a gyermek a neki épült pavilonban. Oriási karácsonyfa, a gyermekjátékok ezer féle faja: kard, puska, csákó, olom-katona, paripa a fiúnak: baba, cifra babaru-ba, butor, főzészerszám a leányoknak. Aztán szórakozó és tartózkodó hely is kellett a gyermekeknek. Erre való lesz a pavillon tágas udva-ra. A falakat vadszőlő futja be, a földet száraz lágy homok fedi. Két bódé lesz az udvaron, az egyikben játékok árulnak, a másikban gyümölcsöt, süteményt, tejet. De nemcsak a gyermekeket, a nagyokat is érdeklí majd a gyermek pavillon, legfőképp a fiatal mamákat. Magtanulhatják itt, mi káros a gyermekeknek, s minő bajokat okoznak az egészségtelen festékekkel színezett enivalók, a rossz szerkezetű butorok és egyéb tárgyak. De látják majd a czélszerűt és jót is. Erre való lesz a minta gyermekszoba, amely nem csak izlés dolgában lesz mintaszerű, hanem egész-

ségi szempontból is. Igen csirosnak ígérkezik a gyermek pavillon két másik szobája is: a kalotaszegi és a békésmegyei. Ezeket az emli-tett vidékek szokása és izlése szerint rendezik be, odaváló hölgyekkel, s hogy szemrevalóbb legyen a két szoba, a megfelelő ruhába bujtatott bábukkal fogják élénkíteni. A békésmegyei szobában éppen karácsony ünnepét tartják, a szoba közepén karácsonyfa lesz; a békésmegyei szokások szerint földiszilve. Orvosi osztálya is lesz a gyermek pavillonban. Itt állítanak ki a Stefánia gyermek kórház, ortopéd intézetek, védhímlő oltóintézetek stb. De talán a legértékesebb rész s bizonyosan, a legértékesebb a retrospektió kiállítás lesz. Gyermeke-reliquiák, antik játékok, bölcsők, ruhák, éksze-rek, butorok a mult időkől. Mindenesetre nagy-érdékű látnivaló lesz ismert és nagynevű emberek gyermekkori játékeit, babaruháit, bölcsőjét együtt látni. Ennea a kiállításnak a rendezését nagyon előkelő hölgybizottság vezeti, melynek védőasszonya Klótild főhercegnő, elnöke gróf Wenckheim Frigyesné, alelnöke Dániel Ernőné. A gyermek pavillon már teljesen felépült, s most a belső díszítését csinálják. A berendezés és beosztás terve már szintén elkészült.

A közöshadsereg a kiállításon. Az osztrák magyar közöshadügy a kiállításon külön pavilonban rendkívül érdekes és gondosan elkészített csoportokban lesz bemutatva. A tanulságosan összeállított gazdag anyag a közöshadügyminiszterium megbízása folytán már együtt van a bécsi Arsenalban, és a hadsereg részéről külön e célra kijelölt három szak-közeg által lesz a kiállításon rendezve. A kiállítandó tárgyak közül különösen érdekes az 1863 ban készült ágyu, melyen Ö Felsőge tanulta először az ágyulövést, azután egy tü-zércsoport művészileg utánzott lovukkal és katonákkal teljesen felszerelve és egy hegyi ágyu üteg munitióval és három igással; továbbá fel lesz állítva egy gula koloszus a hadsereg által használt összes fegyvernemekből. A katonai pavillon falai érdekes szakképekkel és fémnyekkel lesznek díszítve és számos fénykép utánzatban hadseregünk és a katonai élet jelenetét változatos képekben lesznek bemutatva.

Tanügy.

Iskolák megnyitása. Tisztelettel tudatom az érdekelt t. cz. szülékkal, hogy f.

Hej! sok betyárt és vele sok titkot rejteget a sűrű erdő lombozata. A korán csalódott szív nem igen turbékolt ketreczben, szabadon jár a betyár lelke, teste alig éri a földet...

— Ejh! ha úgy kitérne a háboru, még nagy sarzsira tehetnék szert... jaj volna annak a németnek!... Igen, igen! szivtelenség illik rettenetesen a katonához... miért is viselné az emberirtó fegyvert?!

Ah! a »lelkem« nem értette meg a lelkemet, fokosra került a virtusom, nyelére a becsületem... kiszorultam a vadgalambok közé...! kaczagástok nem zavarja meg többé szívemet, Isten látja lelkemet.

Hát hova is forduljon a szegény legény ha a paloták nyárára be vannak zárva és az urak maguk is fenyvesekben laknak?

Szegény embernek börtön a boltzott hajléka. És lám! az állam utóljára is kénytelen gondoskodni a szükségben eltévelyedettekről, ha az utolsó garast is elszedi tőlük. A bűn »elött« nem ösmerni, a bűn elkövetése után palotába helyezni.

A büntetlen előélet vajmi keveset hoz az állam konyhájára. Az állam a bűn erjedéséből szedi denaturált spirituszát, a gazság és igazság egyaránt képezik alapját.

Istenem! hány ezer embernek a bűn adja közvetve és közvetlenül a kenyerét! a legnagyobb méltóságok bűn és törvény körül szorgoskodnak. Az állatok csinjeit ravaszágát mily élvezettel olvassuk a mesében, de a szegény ember apró csinjei, melyeket az éhező

A sziv-tenger mélyéből szedett gyöngy-sorokkal kivart pártajelvény az eladó halántéka körül fűződik; meggondolandó tehát minden lépése. — Egy Himalaya fensíkja és egy megoldatlan nagy pálya-kérdés maradjon mindig a nemes érzésű női lény. Elérhellen a gyá-vának, megfejthetlen a kétkedőnek. — Nem érdemeljük mi férfiak a nő igaz erényét.

És csodálkozok, ha a nő a pártában marad? Ha vannak fiatal apácák, ha vannak szürke nánikek, kik inkább beteget ápolnak, mint betegé tenui magukat egész életükre? Éltek tavaszán, a korai elvirítás tudatában oly higadtan néznek az ősz szemébe. — Kerülük a nyár forró csókjait, áldásait; szívük gyermekeit egyenesen az égnek fel-ajánlják. Nincsen koruk, minden perc az a mulásuk. — Szívük csupán a humá-nitás jegeczében játszik; a Nap fény-varázsát úgy távolról bámuljuk a gyemánt hi-deg parázsában!...

A férfi mint cselekvő mindég maga oka agglégénységének. — Hódítási mámorában tul megyen a határon, míg utóljára önkénynt meg-adja magát a mindent leigázó közönyösségnek. Nincsen többé földi lény, ki tetszabadtisa e zsar-nok hatalmától!...

Itt az erdő keresztútján tul, a csak a ma-dárlátott cserjéktől bekerített élemedett fák is teli álomra készülnek.

A szél már megvetette az ágyukat; csak a fehér takaró hiányzik még. A nagy csendes-ségben csak a kapzsi és irigy varjú neszel és szemetel a felkapott konczczal.

hó 25-ik napján, hetfőn reggel utcai elemi iskoláink megnyílnak és azokban a tanítás megkezdetik. Debreczen, 1895. nov. 22. Némethy Lajos m. k. ev. ref. iskolaszék elnöke.

Tisztelettel értesítem a szüleket, hogy az izr. elemi iskolában folyó hó 25-én hetfőn ismét megkezdődik a rendes tanítás. Debreczenben 1895. nov. 22. Dr. Kardoz Albert igazgató.

Irodalom és művészet.

Megrendelési felhívás Mely n tisztelt olvasóközönség! Szeretettel Karársaim! Ma már a magyar intelligens olvasóközönségnek nagyok az irodalmi igényei és méltán mert annyi jeles és hivatott író és poéta elégíti ki napról-napra ezeket az igényeket, hogy nem csoda, ha a várakozással egyre fokozódik. Jól tudom, hogy ily viszonyok közt, az irodalom kísérletezés és dilettantizmus nagy erkölcsi rizikóval jár. Ma már a szépirodalom kultiválása egész embert kíván olyat a ki minden idejét a Muzsának szentelheti. És ime én mégis az én ismeretlen nevemmel a magyar olvasóközönség elé akarok lépni. Méltán kérdezheti mindenki: ki vagy? mit akarsz bemutatni? Mit feleltek ezekre a kérdésekre? A Muzsa nem csókolt homlokod, de ha úgy lett volna is, eltakarván annak a nyomát azok a barázdák, a miket az élet gondjai oda szántottak. Ti tudjátok szeretett kartársak! minő gondok azok? Egyszer-máskor azonban volt idő, a mikor valami belső sugallat írni készített. Így született meg néhány dolgozatom versben és prózában. (Közülök egyik-másik, a lapokban is megjelent.) Ezeket akarom ezúttal a m. t. olvasóközönségnek bemutatni és még azokat a csilágászati és fizikai teljesen önálló tanulmányomat, a melyeket végrehajtott kísérletek alapján írtam. Kiadandó könyvem címe »Vegyes dolgok« s az ára 60 krajczár lesz. Disz-peldányok is készülnek (egész vaszon-kötésben) s 1 frt 20 kr-ért rendelhető meg.

Az előfizetési pénzeket saját czimemre és pedig decemberig kerem beküldeni, hogy a munkámból megjelenendő példányok számát előre tudhassam. Kötetkém — mely a Hoffmann és Tarsa cég nyomda-vállalatának kiadásában fog megjelenni — 1896. márczius hó 1-én küldöm el a megrendelőknél. Gyűjtőknek 8 megrendelő után tiszteletpeldánnyal, 10 megrendelő után pedig disz-peldánnyal szolgálók. Mely tiszteletem nyilvánítása után va-

csaladjáért elkövet, legkevébbé sem tanuságok...

Mi nem történt már a vén fák terebélyes ernyője alatt?! azért a szerelmesek hamis esküjére egy levele sem mozdult, az ősz beálltával minden hulló levelével egy-egy titkot elejt... sárba temeti a szent fogadalmakat.

Az idő zordra fordultával állva álmodik az erdő, mint a csatát veszített, idegen országból hazatérő honvéd, ki a hazaszeretet delejétől vonzódva, alva jár vissza otthonos fészékébe. Nem érdeklődik továbbra, mi a határon túl történik; csak a királya parancsára indult el másutt alkalmatlankodni. — A magyar hazáján kívül nem ember többé; itthon szívesen megosztja azért felesleges az idegenekkel. Félt, hogy nagy hálatlanság lesz ennek a nagylelkűségnek a vége!

De hány hazátlan növény is van hazánkban? — Honosítani iparkodunk az idegen zónák növényeit, de a hazaiakat nem nemesítjük, elhanyagoljuk. Ményit szenvednek ők is az emigratióban!

Köztük alig akadt még egyszer oly ki- és visszahonosított »tölgy« mint a turini remete. A nemzet legszebb korszakát véste edzett kérgére; kidölvé újra köztünk él.

Itthon a baza filléreiből épült múzeumban nem adhatóak szobát a szent ereklyéknek! kell a hely a sok kolibrinek. De hogy is férne meg Deák és Kossuth a 48-as és 67-es egy-

gyok Debreczenben, 1895. november hó. Simon István ev. ref. tanító.

Színház.

Heti műsor. Holnap Szókimondó asszonyosság Sardou színműve. Hétfőn, 25-én Toloncz. Tóth Ede népszínműve. Kedden, 26-án Klár. Roger operetteje. Szerdán, 27-én Komédiások. Paileron vígjátéka. Csütörtökön, 28-án Ugyanaz. Pénteken, 29-én Méltóságos csizmadia. Rónaszéky bohózata. Szombaton, 30-án Pepita. Hétfői operetteje. Vasárnap, 1-én Varázsfátyol. Berg látványossága. Előkészületre kitézetnek: Sarah grófné, Gasparone, Vadorzók, Két Rantzau, Brigitta.

Sport.

A magyarországi Kárpátgyógyászat — keleti Kárpátok osztálya f. é. november hó 17-én tartotta meg Kassán XVIII-ik közgyűlést. Az évi és pénzügyi jelentésből azt vesszük ki, hogy 1894-ben a bevételek 1661 frt 61 kr-t, a kiadások pedig 747 frt 02 kr-t tettek ki úgy, hogy az 1895-ik évre 914 frt 14 kr pénzügyi maradék eredményezett. Az 1894/95-ik évben Máramaróban a »Hoverla« alatti nagy menház elkészült és az aggteleki barlang utmunkálatai folytatottak. Hasonlóképen ki lettek javítva és megfelelően erősítve a szadellői völgy összes hidjai. — 1894-ben 704-en, 1895-ben pedig 643 turista látogatta meg az aggteleki barlangot. Ezek közül 1894-ben összesen 420 vagyis 60% és 1895-ben 440, vagyis az összes turisták 68% járta keresztül az egész barlangot. Az 1896-ik évre következő munkálatok határozottak el: Egy lakház építése az aggteleki barlang új bejárata mellett a második vezető számára, a barlangbani utépítkezések folytatása, továbbá egy kényelmes ut építése a »Hoverlára«. Végre jelhatározott, lehetőség szerint, Körösmező vasúti állomás közelében egy turista szállót építtetni és ahhoz a központi választmány, valamint a hatóságok támogatását kikérni. — A millenniumi kiállításon az osztály a következő tárgyakkal lesz képviselve. Az aggteleki barlang tervrajzzal, több képpel a barlang belsőjéből. Továbbá egy cseppkő csoportzat és diluviális kor-zak beli csont maradványok. Kiállítatik továbbá a »Hoverla« menházának egy mintája és több turista térkép. Az osztály a kiállítás látogatói közt ingyen szétosztandó rövid utmutatást fog összeállítani, az aggteleki

fedél alatt?! Ne is erőlködjünk... a 67-ki kiegyezés rég a megeremlője mellé, a muzeumba való; a horvát spiritusra érdemes; a 48-as azonban még mindég, mint »követelés« áll a nemzet főkönyvében; ez még nincsen leszámolva. Deák meghalt, de Kossuth él!!!

A legtöbb üvegközi bürtönre itélt növénytelen bosszulja meg magát; sok bajt és költséget okoz zsarnok tulajdonosának! — Hát nem jobban illene a lady patroness emelvénye mellé a sugár jegenye vagy a vállas platamus, mint az örökké hajlott levelű pálma, mely mint egy óriási pók oly ijjesztően tartja magát a levegőben? — Vagy az exotikus divatokhoz jobban illenek az exotikus növények? Milyen egyszerű is a »honi«! csak demonstrálni jó benne.

A hazaszeretet: silány divatcikk!... A magyar már csak labda az idegen fajok és felekezetek kezében. Itthon leszünk maholnap honosítva; még üvegfedél alá kerülünk. — A szabadelvűség meddig bitorolja a hazafiságot??!!!

Ah! a hideg szél oly kellemetlenül érinti arcomat; fülön fogott... borul, borul... jaj! egy makk is esett az orrom hegyére... Értem! — ez a haragos Ősz fricskaja; meg-lecsezte a miért ismét politizálok.

barlangról és a Máramarosról. Elhatározottat továbbá, hogy a jövő évi XIX-ik közgyűlés Körösmezőn fog megtartatni. Végre következő pótválasztások rítettek meg: A máramarosi kerület választmányának elnökévé Szabó Adolf főerdőtanácsos ur, második alelnökké pedig Paris Frigyes lett megválasztva. A Beszkid kerületi választmány titkárává Sziklay Lajos főerdész választott. Választmányi tagokká megválasztottak Erdélyi Gyula, Urbanovszky L., Draskó Gábor és Paris Oszkár urak.

Az anyakönyvi hivatalból.

Házassági bejelentések 1895. nov. 23.)

Szabó Mihály és Bundi Erzsébet.
Kocsis János és Pataki Eszter.
Nok Gyula és Kozn. a Eszter.

(Házasságkötések 1895. nov. 23.)

Kiss István és Szörnyű Sára.
Stadler Miklós és Török Emilia.

(Születtek 1895. nov. 22-én)

Kiss Péter (Gábor ref.)
Barna Mihály (János ref.)
Somogyi Jenő (Erzsébet ref.)
Simon Imre (István ref.)
Kálmán András (Aurélia r. k.)

Elhalálozások 1895. nov. 22-én)

Horváth Gáborné Tóth Erzsébet (ref 60 é. tudóg.)
Mészáros János (ref. 71 é. szervi szívhaj.)
Olajos József (ref. 8 hó. bélhurut.)
Balog Erzsébet (ref. 2 é. tüdőhurut.)
Bulatko Mária (ref. 15 é. tüdőgümökör.)

Ujdonságok.

Istenisztelek Folyó hó 24-én vasárnap az ev. ref. templomokban az istenisztelek a következő sorrendben tartatnak meg a nagytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész, a kistemplomban Dicsőfi József lelkész, az ispotály templomban Szilágyi Imre s. lelkész s a Kossuth-utcai templomban Ferenczy Imre s. lelkész.

* Vasutak előléptetése. Az államvasutak igazgatósága a karácsonyi előléptetési terminus alkalmára közel kétezernégyötven hivatalok előléptetését fogja javasolni a keres. miniszternek. — Minthogy rendszerint csak 1500—1700 tisztviselőt szoktak minden év karácsonyán előléptetni, az ez idet előléptetés az rddigikeuél mintegy 30—35 százalékkal kedvezőbb. Az előléptetések túlnyomó része természetesen az alsóbb fizetési osztályokba tartozó tisztviselőkre vonatkozik, de általában a csekélyebb fizetésű hivatalnokok előléptetési viszonya az idén aránylag kedvezőbb lesz, mint a magasabb ranguké. Ha a miniszter az államvasutak igazgatóságának előterjesztését almozatja, akkor az összes államvasuti alkalmazottak 8 százaléka fog karácsonykor magasabb rangba, illetőleg magasabb fizetési osztályba jutni. Mint megbízható forrásból értesülünk, a debreczeni üzletvezetőség hivatalnokai közül sokan fognak előlépni.

* A hortobágyot a zár alól feloldták. Szathmáry János hortobágyi állatorvos ma jelentést terjesztett be Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesterhez, melyben jelenti, hogy a hortobágyi közlegelőn a szarvasmarhák között kiütött száj és körümfajás teljesen beszüntvén, kéri a zárlat feloldását. Simonffy Imre polgármester az állatorvos jelentése alapján ma kimondotta a zárlat feloldását.

* Kórházi bizottsági ülés. Folyó hó 27-én délután 4 órakor a kórházi bizottság Körner Adolf városi tanácsnok elnökelete alatt a városháza nagy tanácstermében tartja rendes havi ülését. A közkórház múlt havi statisztikáját ez alkalomra be fogjaterjeszteni a kórházi igazgatóság.

* Nyugdíjalapot ellenőrző bizottság. Ma délután fél 6 órakor a városháza nagy tanácstermében a nyugdíj alapot ellenőrző bizottság Simonffy Imre polgármester elnöklése alatt ülést tart, melyen a bizottság magát kiegészíti és folyó ügyeit elintézi.

* Jövahagyott közgyűlési határozat. A belügyminiszter ma érkezett leiratával jövahagyta a városi bizottsági közgyűlésnek azon határozatát, melyben az a reáliskolai alapnak a házipénztárba való beolvadását kívánta.

* Orvos-gyógyszerész-egylet gyűlése. A »Debrecezi Orvos Gyógyszerész-Egylet« ma délután öt órakor az egylet helyiségében havi ülést tartott. A gyűlés tárgya Dr. Horváth Karoly felolvasása volt: A beteg és korbonzczi készítménye bemutatása. Geny-dől lágyék daganat legújabb gyógykezelése.

* Megvont szinigazgatói engedély. A belügyminiszter szinigazgatói engedélyt adott Hajdu Istvánnak, az országos magyar színészegyesület tagjának, egész 1896 év virágvasárnapjáig. Miután azonban időközben a miniszter rájött, hogy Hajdu István szinigazgató tulajdonképpen szélhámos, a kit több rendbeli visszaélések miatt az országos magyar színészegyesületől is kizárták, arról értesítette a miniszter a törvényhatóságot, hogy ha ezen igazgató területén jelentkezne tőle az engedélyt vegye el és terjessze fel azt további intézkedés végett hozzá.

* A polgári-kör bálja. Bizonyára még élénk emlékezetében van a tánc kedvelőinek a legutóbbi farsang egyik igen díszes és népes bálja, a polgári-kör bálja, — s előreláthatólag örömmel olvassák most is azon hírlínek, hogy, mint minden évben, úgy most is egy kedves estét akar a polgári-kör szervezni a mulatni vagyó fiataloknak, a mennyiben — az eddigi sikerektől indítva — egy báltartást határozta el, melynek idejéül a jövő év január hó 25-ik napját tűzte ki. A rendező bizottság már alakuló fázisban van s az előmunkálatokon a bál elnöksége már szorgalmasan dolgozik. — A bál a »Bika« disztermben fog megtartatni. — Dacára annak, hogy a meghívók még szét sem küldték már ez nagy érdeklődés mutatkozik Debrecezen is egyik fényes bálja iránt s kitudja, hogy hány hájos leányka fogja e közleményünk után kedves mamáját ostromolni, hogy oda mindenáron vigye el; hát még ha azt is elaradjuk, hogy a ropogós csárdást, kórmagyart stb. Rác Károly kedvelt zenekara húzza.

* Költőkődő mézsárszékek. A kis-uj-utcai vargaszin alatti boltok egy része mátol fogva megüresedik. A kóserhust áruló mézsársékek ma elköltöztek onnan; pedig ezt az ócska patkányfészket szinte nehéz elképzelni husaruló helyek nélkül. A kóserhust fogyasztó olvasók tájékoztatása végett közöljük, hogy a kóser mézsárszékek ezután a Pástiközben, az orthodox zsidó templom szomszédságában külön e célra épített bazár épületében találhatók.

* A debreczeni tornaegylet holnap délelőtt 10 órakor tarja meg az ujonnan felépült tornatermében tisztújító közgyűlését.
Eljegyzés. P u b l i g Ernő, a debreczeni önkéntes tűzoltó testületi főparancsnok-helyettes művelt és bájos leányát. Arankát a mai napon eljegyezte Morvai Sötér a debreczeni önkéntes tűzoltó testület szakaszparancsnoka.

Meghívó. A debreczeni jótékony nőegyesület 1895. nov. hó 24-én d. u. 4 órakor az árvaház üléstermében választmányi ülést tart, melynek tárgyai: 1. Intézkedések a karantónbálra. 2. Segélyezések. 3. Folyó ügyek.

Czipészek mulatsága. A debreczeni czipész ipartársulat 1895. december hó 9-én vasárnap, a Margit-fürdő disztermben jótékony célú pénztára gyarapítására zártkörű táncmulatsággal egybekötött társasvacsorát

rendez. Belépti-díj személyenként — melyben a vacsora díji is bennfoglaltatik — 1 frt. csupán a táncmulatsághoz belépti díj 50 kr. A vacsora kezdete pontban 8 órakor, táncz 10 órakor. A zenét Veres Tóni elsőrendű zenekara szolgáltatja. Felülfizetések a jótékony cél iránti tekintetből, köszönettel fogadtatnak és hirtalig nyugtáztatnak.

Halálozás. A fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk szeretett jó anyánk, nagyanyánk, szépnagyanya és áldott emlékü nagynénit, hü rokonl, néhai öz. Sárga Jakabné született Banyai Mária asszonynak f. hó 22-én délelőtt 10 órakor, életének 80-ik, özvegyességének 10-ik évében, 10 napi szenvedés után történt csendes elhunytát. Felejtethetlen kedves halottunk földi részei f. november hó 24-én délután két órakor fognak cser-utca 2307 sz. házunktól az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth-utcai templomban tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat és ösmeréseinket bántos szívvvel meghívjuk. Debrecezen, 1895. november hó 22. Legyen áldott a paratlan jó anya emlékezete. Dankó M. temetkezési intézete rendezi a temetést a Kossuth-utcai halottasházból.

Hangverseny a Margit-fürdőben. A cs. és kir. 39. gy. ezred zenekara Krause Antal karnagy vezetésével f. hó november hó 24-én a Margit-fürdő disztermben hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Induló. 2. Nyitány, a »Bandita-sztrájk« operettből; Suppétól. 3. »Feleségeink« walczer Fahrbahtól. 4. Adante a III-ik szymfoniából; Haydn-tól. Szünet után: 5. Regényes nyitány; Kellertől. 6. a) »Vásárhelyi sétatérén« Dankó Pista dala. 1. »A rezervista álmá«; Ziehrertől. 8. »A szép bresi nő« gyorspolka; Giesnertől. 9. Induló. Kezdeté délután 4-kor, végé este 9-kor.

* Goldstein Számi. Ezt danoják uton utfélen és a színház deszkáin is. Ennek a különben bárgyu darabnak van egy igen közönséges kupléja, a minék az orpheumok és tamburások csináltak reclamatot és az így nepszerüsítve késsen kapott Goldstein Számit a színház is »műsorába« emelte. És ha nem ütött be a »polgári házasság« keresett-beütött a Goldstein a Számi talált neve alatt. Most hát nemesak kofak morogják, részeg kocsisok ordítják, inasok fütölök, verikik köszörülök, hanem a színházban is mind untalan előadják és pedig nem megvetendő eredménnyel. A ponyván pedig pozitívja van »Goldstein Számi«-nek és szépen leszorította a kelendőség piaczaról Tatar Péter minden munkáját. A kisasszony zongoráján Számit veri és a gavallér kipödrött bajszkúja alatt Számit »sajderederézi«. Végül pedig megjegyezzük, hogy Goldstein Számi kapós a színházban, ékes bizonyosságául annak, hogy nem mindig a jódarab, a jó és hogy nem mindig igazság az, a mit a többség annak vall. A történeti hűség kedvéért megjegyezzük, hogy a színházunkban tegnap ismét ezt az utcai intelligenciának annyira kedvelt darabját adták.

Nagy nyereség az, ba hirtelen fellépő rosszulleteken egyszer van kéznél, mely hivatra van a bajon segíteni. Ilyen szer mely a legtöbb különféle esetben biztosan hat, a Vértés gyógysz. Ferencz-pálinkája.

Gönczy-egylet.

A debreczeni járáskör közgyűlése.

S i n k a Sándor elnöklése alatt népes közgyűlést tartott ma délelőtt a Gönczy-egylet debr. járásköre, melyen a női tagok is rendkívül szép számban vettek részt.

Az elnöki megnyitó beszéd s a szokásos jelentések után bemutatja a múlt évben rendezett országos tanszer-kiállítás érdekében a kör által kifejtett munkálkodásért kapott köszönő okiratot, mely a tanszermúzeum részére átadatik az »Othon« gazdájának. Minthogy pedig ez okiratot első sorban David Mihálynak, a köri helyettes elnök akkori munkálkodásának köszönhetjük, részére a gyűlés jegyzőkönyvileg mondott köszönetet.

E ö t v ö s K. Lajos kir. tanf. ügyelő in-

ditványára a programmpontok közül — tekintettel az árvaházi gyermekek várakozására — az Orell Lajos gyakorlati tanítása vétetett soron kívül tárgyalás alá. A kézügyességi oktatás köréből igen érdekes és praktikus ismertetést tartott a letráról. Előbb ugyanis beszéd-» értelemgyakorlat szerülog tárgyal a létra részeiről, anyagáról, használatáról, azután lerajzolja majd lerajzoltatja a létrát a gyermekekkel is; borsók és palczikák segélyével elkészítetteti a gyermekek által, előre megadott méretek szerint; végre számolási gyakorlatokat is végeztet. A sikerült próba tanításért jól megérdemelt köszönetben részesült a köztisztviselőkben és közszeretőkben álló arva-atya.

A következő tárgy volt Székely Melinda k. a. énekeztése »A vallásos nevelés szerepe és értéke a nő életében« cím alatt. Az alapos szakértelemmel, ideális lelkesültséggel megírt munkálatot feszült figyelemmel hallgatták nők és férfiak egyaránt s mikor a végző elhangzott, falengető taps és éljenzés jutalmazta a szerénykedő felolvasót, azt állítva ugyanis, hogy fél órai felolvasása által unalmat szerzett, holott a meg-megújító taps éppen ellenkezőjét bizonyította.

Vántsza György a II-ik és egyetemes tanügyi kongresszus 2-ik tételéről. »Az egyetemes nemzeti közoktatás«-ról tartott szakzerű történelmileg is fejtegető szabad előadást. Együttal 10 pontból álló határozati javaslatot ajánl elfogadásra melyet a közgyűlés Kovács Lajos tan. kép. igazgató elnöklése alatt E ö t v ö s K. Lajos, Vántsza György és Csurka István tagokból álló szövegező bizottságnak adottki.

Kuthy Zsigmond lapunk munkatársa, »Az iskola belső életének szervezete«-ről. A gazdag humorral körütekintő felosztással készített és élvezetes, élénken előadott javaslatot többször is helyeslés, éljenzés szakította meg. Határozati javaslata, egyeztetés és végleges szövegezés céljából a kiküldött bizottságnak adatik át s úgy Vántsza Gy., mint Kuthy Zs. szives, odaadó fáradozásáért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

Káposztás Imre pénztárnoki jelentésének felolvasása és tudomásul vétele után a tisztújítás ejtetett meg.

A lemondó tisztikar Herkai Lajos jegyző kivételével, ki lemondását véglegesen bejelentette, újból megválasztott. Jegyzőknek Tassi Miklós és Tóth Teréz k. a. választattak meg.

Az idő előrehaladottsága miatt az izr. új iskolák megtekintése máskorra halasztatott.

Mohi.

Táviratok, Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, nov. 23.

A képviselőház mai ülésén napirend előtt Szilágyi Dezső, a Haz elnöke bejelenti, hogy Olay Lajos képviselő felszólalni kíván a mentelmi bizottságnak a horvát képviselők ügyében hozott határozatára. Mivel azonban a mentelmi bizottság jelentése eddig meg nem érkezett meg, elnök javasolja, hogy ezért ne adjanak felszólalásra engedélyt Olay Lajosnak.

Az elnök emez önkényü eljárása ellen hevesen tiltakott az elenzék, mire Szilágyi elrendelte indítványa felett a szavazást. Az ellenzék újból tiltakozik a szavazás elrendelése ellen, mivel nincsen 100 képviselő sem jelen.

Elnök megolvastatja a képviselők számaits eredményeképpen konstatálja, hogy csak 86-an vannak jelen, miért is az ülést felfüggeszti. Szünet után ejtették meg a szavazást, mely szerint a többség Olay-tól megtagadta az engedélyt a felszólaláshoz.

Ezután a képviselőházhoz intézett kérvények tárgyalása következett.

Nagyobb vita keletkezett Vasvármegye kérvényénél. Ugyanis Vasvármegye a hadgya-

korlatok alatt kifizetett elszállásolási és előfogat díjak megtérítését követelte.

A kérvényi bizottság a kérdéses kérvénynek a napirendről való levételét és irattárba való helyezését javasolja.

Szederkényi Nándor a kérvényi bizottság ellenében pártolja Vasvármegye kérvényét.

Felszólalására Főjérváry Géza báró honvédelmi miniszter válaszolt s megjegyezte, hogy ő sem bánja, ha a bizottságnak adják ki a kérvényt, csak ne pártolólalalag.

A honvédelmi miniszter különben indoklatlannak mondja a kérelmet, melyet hosszas vita után neki adtak ki jelentésével végéig.

A többi kérvények közül csak a Matyas szobor iránti kérvényt adták ki a miniszterelnöknek, a többiek a jövő hét első ülésének napirendjére tűzték. Nem került tárgyalás alá a vidéki házaadómentesség iránt benyújtott kérvény.

Ülés vége délután 2 órakor.

Apponyi körútja.

Budapest, nov. 23. (Debreczeni eredeti táv.) Mar a kassai pártgyűlésen határozta el a nemzeti párt, hogy a vidéken a legszélesebb körű szervezkedést fojja eszközölni pártja érdekében. Apponyi Albert gróf tudvalevőleg, már Kassán publikálta, hogy a délvidekre körutrá indul s most arról értesülünk, az hogy eredeti programtól eltérőleg utjában előbb Nagybacska keréket látogatja meg, honnan Verseczre megy.

Herczeg Ferencz — képviselőjelölt.

(Budapest, nov. 23. (A »Debreczeni« ered. táv.) Verseczen a jövő évi választás alkalmával Herczeg Ferenczet, a »Gyurkovics leányok« ismert nevű szerzőjét akarják felléptetni képviselőnek. Mar előre is erős korteskedés folyik Herczeg Ferencz érdekében, ki tudvalevőleg verseczi születésű.

Téli választások.

Budapest, nov. 23. (A Debreczeni eredeti távirata) A képviselőház mai ülése alatt a folyosón erősen tartotta magát a hírvir, hogy a kormány a téli választásba akarja vinni az országot. A téli választások, ha e hír valóban bizonyul a jövő év január havában tartattnak meg.

CSARNOK.

Álom.

Irtá: Kalocsai Róza.

(Folytatás)

— A legenyhébb büntetés, hogy rózsatőld kiszaradnak, és számokra nem nyílik több rózsza e földön.

Szívembe nyilallott e kettős értelmű mondas, azért könyörgésre fogtam a dolgot.

— Oh, hagy meg legalább rózsáimat.

— Tekints körül.

Körülnéztem, de az irtózat miatt hátratorodtam. Rózsatűk kezdtek lassan felém közeledni, olyan nagyságban, mint egy kővér ruca, zöld színük fényelt, a tündér ruhájából kiáradó rózsaszínű derengésben. Roppant számban, egymás hátán ügyetlenül tolongva már-már érintettek, a mikor, oh iszony! tarka bársonyos hernyók, nagyok, mint egy jól kifejlett macska, bukkantak fel közöttük, torkukat felém távta . . .

. . . Hiszen ezek pillanat alatt felfalnak, menekülöm lehetetlen, mert körös-körül, belátatlan távolból másztak, másztak felém.

— Ez volna a második foku büntetés, szólt a tündér, mire a borzalmas látomány eltűnt.

Most érezted, mit szenvedhet a szegény rózsatőld, mely gondatlanságod miatt védtelenül van kiszolgáltatva az ilyen kártékony állatoknak . . .

— Oh, tündérem, esküszöm!

A rózsakirálynő bizonyos megvetéssel tekintett reám.

— Embereskü!

— Igérem, a reámbizott rózsatűknek ezentul híven godját fogom viselni.

— Bünhődőd kell, sokat vétkezted; bünhőd súlyosabb, mint másnál, mert te ismerted, tudtad, hogy banyag vagy. Tudatlanság nem lehet menteség.

— Adj más büntetést, ez a kettő iszony kegyetlen, hiszen meg sem vétettem olyan nagyot.

— Azt megítélni én vagyok hivatott. Tőled én mást vártam. Mondtam már, hogy hódítást, birodalmam nagyobbítását, kiterjesztését vártam tőled, azért biztam reád rózsáim legszébbét. De te önző voltál, elfogadtad ajándékomat könnyelműen, hálátlanul.

— Bocssás meg, oh bocssás meg, és mondd: mit tegyek kiengesztelésül?

— Járd be az egész országot, hódíts meg számomra minden falut, minden várost; a városban minden házat, a faluban minden udvart, minden kertet. Tanítsd meg az embereket engem szeretni, virágaimat gondosan ápolni, mint apótaik it e hü szolgálmat ezer év óta. Lásd, én odamegyek, hol engem igazán szeretnek, becsünek és méltányolnak e miatt: tündértakomból gyakran leszálok ide e kided szentelt hajlékba. It időzöm legszívesebben, mert it igazán szeretnek.

— De királynőm, szőlék aggódva, az állatad reám bizott feladat bármily szép és magasztos legyen, de emberi erőt meghalad.

— Esztelen emberi teremtes, ki azt sem tudja véges elméjével befogni, hogyha mi halhatatlanok öket bizalmunkkal megtiszteljük, képesek vagyunk nekik időt, erőt és teheteséget adni megbízásunk teljesítéséhez.

— Ha így áll a dolog, bájós rózsatündérem, szólám lelkesedve, ah, akkor biztosítalak róla, hogy mindent megteszek, meghódítom számokra hazám kopáran hagyott kertjeit. Amerre én járok, azok a nép minden leányának lesz saját természetű rózsája, a mit kebelére tűzhet.

— A rózsakirálynő megint csak mosolygott.

— Előbb gyámoltalan, most meg már elbizakodott vagy! Beérem majd veled, ha megteszesz annyit, mennyi tőled telik. Beszámítom éremyedül még jóakarodat is, bár ha sikerre nem vezetne is.

— Meglátod!

— Megátom, szólt a fényes tünemény s én fölédretem. Me lettem kis asztalkán reámek rózsacsokor ilatozott, szétoszló növénykeim bucsuadománya.

***

Az adott szó szerint, elhatároztam igyetemet beváltani, ha mindjárt csak álomban és földöntúli tüneménynek adtam is szavam. Meg fogom hódítani a virágok királynője számára az öt megillető birodalmat.

Es rögtön hozzá is fogtam a hódításhoz. Vándorbotot vettem kezembe, jártam faluról-falura, városról-városra, felkerestem az illetékes egyéneket, papokat, bíró uraimakat, jegyzőket, tanítókat. Kiesnyléssel, mosolyogva fogadtak; de hogy valamiképp vad ne érje őket, a bíró a kisbíró adta mellém, a tanító pláne, maga szegődött mellém, de láttam valamennyin, hogy úgy bannak velem, mint csendes örültel, kinek ártalmatlan bolondságát elő kell segíteni.

Oltó agakkal, oltó eszközökkel fölfegyverkezve, kísérettel jártam házról-házra, hozattam erdőkből, utról, utólról vadrózsákat, beoltottam a vad alanyokat a legnemesebb, legszébb rózsákkal, melyek csak az ország összes diszkerteiben találhatók voltak. Így dolgoztunk a falukon, a városokban, a bokor-rózsákat terjesztettem.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.94—95.
Uj buza őszre 1896.	7.24—26.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.35—36.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.20—21.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.53—55.

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi » márcz.—apr.-re	7.29—30.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.70—71.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.55—56.
Tengeri máj-jun.-ra	4.86—87.

Sardou világhírű színműve, a budapesti népszínház a andó műsordarabja

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 47. Páralan bérlet 47.

Vasárnap 1895. november 24-én.

SZÓKIMONDÓ ASSZONYSÁG

Színmű 1 előjáték és 3 felvonásban, Irtá: Sardou Viktor. Fordította Fáy J. Béla. (Rendező: Hevesy) Az új jelmezek id. Pü. pöki Imre főruhátárnok felügyelete alatt készültek.

Nyiltér

Henneberg selyem csak akkor valódi, ha közvetlen gyaramból rendelik, fekete fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot sat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) sat. postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld **Henneberg G.** (cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (274)—1.

Pályázati hirdetés.

A »Takarék és Hitelintézet« részvénytársaságnál Debreczenben, megüresedett

segédkönyvvezetői állásra

pályázat nyíttatik.

Pályázóktól megkivántatik:

1. Kereskedelmi akadémiái, vagy azzal egyenrangú közepkereskedelmi iskola végzettség.

2. A kettős könyvvitel, a magyar s német nyelvben való teljes jártasság.

Előnyben részesülnek, kik katona kötelezettségüknek eleget tettek s már gyakorlatot mutathatnak ki.

Évi fizetés 600 (hatszáz) frt., mely idővel emelkedni fog.

A pályázati kérvények bizonyítványokkal felszerelten alól irtott igazgatóság-hoz f. évi december 10-ik napján déli 12 óráig nyújtandók be.

Az állás f. évi december 15-én el foglalandó.

Debreczen, 1895. november 24.

Igazgatóság.

Az »Allianz« élet és járadékbiztosító részvénytársaság részéről egy pénzbeszedő hivatalszolga kerestetik. Az évi 300 frt fizetés és mellékletekkel javadalmazott állásra pályázni szándékozó óvadékképes egyének felhivatnak, hogy kérvényeiket a főügynökség irodájában (Kossuth-utca Patay-ház) legkésőbb a jövő november hó 30-ig benyújtani gyekezzenek.

Az ondódon, a Veréb-dűlőben, 25 1/2 öl föld

ELADÓ.

Értekezhetni Csapó-Könyök-utczán 572. szám alatt a tulajdonossal.

A debreczeni első takarékpénztár

közhirre teszi, hogy a

zálogleveles törlesztési kölcsönöknek

engedélyezését és a régi jelzálogkölcsönöknek olcsóbb kamatu zálogleveles kölcsönökké **átválttatását** (convertálását) megkezdette.

Az ilyen zálogleveles kölcsönök legkisebb összege 500 frt o. é. vagyis 1000 korona és ezek debreczeni házak és földbirtokokra, valamint vidéki földbirtokokra adatnak.

Bővebb felvilágosítást nyujt szóbeli vagy levélbeni megkeresésre

az igazgatóság.

napernyők és esernyőkben.

HEIMAN és HALMÁGYI
női és gyermek felöltők áruháza

DEBRECZEN, Főtér, a főpostával szemben.

Az 1895/6. őszi és téli idényekre megérkeztek a **legujabb** kabátok, gallérok, rádköpenyek, városi és utazó bundák, peluche felöltők és kabátok. **Gyermek és leány costume, köpeny és kabátkák.**

Újdonságok SZŐRME árukban, felöltők, cäpek, sapkák, karmantyuk és garniturák.

Ujjonnan berendezett áruházunk megtekintésére ugy a t. vevőinket, mint a n. é. hölgyközönséget tisztelettel meghívjuk.

Toilettek és minden a Confectió szakba vágó czikkek saját műtermünkben a legutolsó divat szerint pontosan s jutányosan eszközöltetnek.

gyermek ruhácskákbán.

Első debreczeni női kézimunka ipar.

NŐI KÉZIMUNKÁK,

rajzolja, megkezdve és montirozva, valamint

himzéshez való anyagok

legnagyobb választékban kapható

Steiner és Wittmann

DEBRECZEN, Főpiacz, főposta mellett.

Gyári raktár

Különlegességek

Előnyomda.

Rajzterem.

Köhögés,

elnyájkásodás és rekedtség ellen
igen jó házi szer a Réthy-féle

pemetefű-czukorka,

mely a köhögést csillapítja és a
nyálkát feloldja.

Kellemes íze folytán a gyermekek is
szívesen veszik.

Egy doboz ára 30 kr.

Kapható:

Debreczenben: Füleki Pál, Rothschnek V

Emil, Tamássy Béla és Tóth Béla.

Hajdu-Böszörményben: Nagy Sándor és

Schnek József.

Sámszonban: S. Pataky Árpád gyógyszerész
uraknál.

Goldstein Karolin**MIEDER**

gyárábrn

főpiacz, HUBER-ház
a Miklós-utczával
szemben

mindenféle MIEDEREK
mérték szerint

olcsó árak

mellett készíttetnek.

Kész miederek igen
jutányos áron!

Orvosi tekintélyek által kitűnően elismerve.

„RHEUMA-SZESZ“

biztos hatású külszer rheuma csusz s a test
bármilyen szaggatásai s fájdalmi ellen.

Ára 1 korona, erősebb üveg 2 kor. 40 fl
Kapható a készítőnél

VIDDER GYULA

gyógyszerésznél S. A. Újhely, ezéltől Kis-
Szeben.

Kapható Debreczenben: Dr. ROTSCHEK
V. Emil ur gyógyszerertárában.

Főraktár Budapest: Török József gyógy-
szerész urnál király-utca 12. Egger A., vaczi
körút 17. ugyszintén az összes fővárosi és vidé-
ki gyógyszerertárakban.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt meg-
szüntethetünk.

Szabadalmakat

kieszközöl és értékesít minden államban

Weisz Sándor

nemzetközi szabadalmi és értékesítési
irodája.

Budapest, Teréz-körút 15 sz.

Egyedüli iroda Magyarországon, mely sza-
badalmak értékesítésénél kedvező eredmé-
nyeket mutathat elő.

Nagy választék:

Női ruhaszövetek és diszek, melekek, téli ken-
dők, házi és diszkötények, Jager kötőgyapju.

Mindennemü női divat áru

és bélésnemükben

GYENES LAJOS-nál

városház épület.

Adler Jakabné mosó és tisztító műintézete

DEBRECZEN,

Felvételi üzlet főpiacz. Szotyori Nagy Károly féle ház, a Kere-kedelmi
Akadémia mellett

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy helybén, a Kereske-
delmi Akadémia mellett, Szotyori Nagy Károly ur házában

mosó és tisztító műintézetet

nyitottam.

A fővárosban ezen szakmát huzamosabb ideig tanultam, valamint személy-
zetem is a fővárosi elsőrangú mosó és tisztító intézetekből hoztam s csakis szak-
avatott munkaerőkkel dolgozom.

Műintézetemben elvállalok mindenféle férfi és női FEHÉRNEMÜEKET mosá-
tásra és tisztításra, FÜGGÖNYÖKET fehér és krémre tisztításra férfi SELYEM
KENDŐK tisztítását, mindenféle akármilyen régi NYAKKENDŐKET tisztításra elfo-
gadok olyformán, hogy azok, teljesen új színezetet öltenek.

Mosóamban főgondot fordítok arra, hogy bármily természetű megrendelés
rendkívül gyorsan eszközölhessek. Az árakra vonatkozólag elhatároztam, hogy
ugyanolyan mérsékeltlen számítok, mint azt a fővárosban szokás.

A n. é. közönség beláthatja, hogy ha helyben ilyen berendezett műintézet
létezik, nem szükséges ezentúl többé semmit sem a fővárosba küldeni, megkapható
az nálam éppen olyan jó, szép és olcsó árszámításban, azonkívül megvan az a
megbecsülhetetlen előnye, hogy sokkal gyorsabban kézbesíthetők.

Meg kell említenem, hogy mosóamban ártalmas szerek igénybe nem vétetnek.

Felkérem tehát, szíveskedjek becses pártfogásában részesíteni, én viszont
igyekeznék fogok magamat arra érdemessé tenni.

Tisztelettel

ADLER JAKABNÉ.

Felvételi üzlet a Ker. Akadémia mellett. — Mosóda és lakás: Bárány-utca 2231.

HÁZIASSZONYOKRA NÉZVE IGEN FONTOS!

Most érkezett!!

Nagymennyiségű

porcellán-edény érkezett ép most raktárra

MELYET F. HÓ 20-ai KEZDVE ÁRUSÍTOM

bárki bármit válogathat, kilóját

csak 25—30 krajczárba számítom.

ugy mint eddig, most is GÁLL FERENCZ ur házában,

Várado-utca 2087-ik szám alatt

van helyiségem.

Nem mulaszthatom el a n. é. közönség figyelmét ezen kedvező al-
kalomra felhívni és azon reményben vagyok, hogy mindenki igyekeznék fog
áruim jószágáról személyesen meggyőződést szerezni.

Számos látogatóért esd

Zangen L.

IVENDÉGLŐSÖK FIGYELMÉBE!

Szálloda-tulajdonosok figyelmébe!

A nagyközönség figyelmébe!

KÖHÖGÉS,
 rekedtség és elnyálkásodásnál
 a torok és légzési szervek
MINDEN ZAVARAINÁL
 melegen ajánljuk
EGGER
 kitünő hatású
 mellpasztilláit.
 Kaphatók 25 és 50 kros eredeti do-
 bozokban, minden gyógyszerárban és
 nevezetesebb gyógy-fűszerüzletben.
 Fő és szétküldési raktár
EGGER A. és FIAI
 Nádor-gyógyszertára
BUDAPEST, Váci-körút 17.

Csehországi
 fehér porcellán edények
 különként
18 és 24 krért
 árusítanak a mai naptól
 kezdve,
 Megyeház és Bank-palota közötti
 Miskolczi-féle házban.

Világhívatás!
BAUR RUDOLF,
 Innsbruck (Tiro),
 szétküldési üzlete, Rudolf-utcz 4.
 ajánlja az ő
valódi tiroli loden-szöveteit
 urak és hölgyek számára. Készültőlönök és esőköpenyek, teljesen víz-
 mentesek, az ismert legszébb és legolcsóbb kivitelben.
 Minta és árjegyzék ingyen és bérmentve.

HIRDETMEŒY.
 A „debreczeni ipar és kereskedelmi bank“
 közhírré teszi, hogy a nála elhelyezett
 és ezután elhelyezendő könyvbetétek után
 f. é november hó 1-től
5% betéti kamatot fizet.
 A magy. osztálysorsjáték nyereményei minden levonás nélkül fizettetnek ki.
 Debreczen, 1895. október hó 26-án tartott üléséből
 Az igazgatóság.

Védjegy.

F E R E N C Z
 Pálinka (sósorszesz),
Vértes gyógysz.-féle
 használatban a leghatásosabb.
 DEBRECZENBEN: Dr. Rothschnek E., Tóth Béla gyógyszer-
 rész uraknál, a hol azonkívül raktáron vannak a sasgyógytár
 világhírű gyógyszerei u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomorressentia,
 Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacsook, Injectio veget et
 csapsules vegetaler, Bánáti növényoldv, Herkuleszfürdői
 kőszényszesz, Antibetin, Dr. Heuffel-féle hajszesz, Lugosi
 arczkenőcs, Dr. Heuffel-fél bajsznövesztő kenőcs, stb,
 kapható, valamint közvetlenül
Vértes Lajos
 sasgyógytárában Lugoson 100a.

Tóth Béla gyógyszerháza Debreczenben.
 Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy
Sósorszesz
 készítményemet, mely saját felügyeletem alatt készül, a forgalomnak átadtam.
 Sósorszeszemnek vegytisztasága és gyógyhatása felől teljes biztosítékot nyuj-
 tok és mindazon betegségeknel, a hol a sósorszesz szükség-s, a saját készítményeme-
 jánlom.
 Tisztelettel
TÓTH BÉLA
 gyógyszerész.
Raktáarak Debreczenben:
 Csanak József, Lusztig Károly,
 Ganofszy Lajos, Parti Ferencz,
 Gerébi Fülöp, Raics Gyula,
 Király János, Rickl J. Zelmos,
 Kovács Mihály, Szabó Zsigmond,
 Kun József, Tóth Sándor,
 Leidenfroszt Ármin, Varga Lajos,
 uraknál, valamint gyógyszerháramban.
 Egy nagy üveg **90** kr, kis üveg **45** kr.

Téli kert

MEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **Kossuth-utczán** lévő barokk stylben épült

téli kertemet

hétfőn, november hó 25-én

Magyar Festvérek zenekarával ünnepélyesen megnyitom.

A kert építésénél semmiféle költséget nem kiméltem és a kertet, — melynek kitünő szellőztetése legujabb találmányu készülékekkel van biztosítva, — 8 méter magas üvegtetővel láttam el.

A megnyitás napján, valamint havonta 2-szer **PILSENI SÖRT** mérek.

Kitünő **hegyi és martinkai borokat** tek. Török Gábor erdőmester ur terméséből mérek.

➡ Hetenként 3-szor zeneestély! ➡

Színház után friss konyha és friss esapolásu sörök! — Mindenféle saison vadak és halak hidegen és melegen. Kitünő szarvasgomba pástétom is kapható.

Téli kertem építése által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy havi előfizetéseket étkezésre elfogadhatok a következő árszámítás mellett:

I-szor 24 frtért délben 4, este egy fogás kenyérral.

II-szor 20 " " 3, " " " "

III-szor 15 " " 2, " " " "

IV-szer érték-füzeteket 20%-al adok olyan uraknak, akik nem állandóan tartózkodnak Debreczenben.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Sz. Dávid István
vendéglős, *Kossuth-utcza.*